

Lesdoel

We onderzoeken hoeveel talen we samen spreken en welke talen we allemaal tegenkomen in onze omgeving.

Materialen

- 1 werkblad per leerling
- Optioneel: grote vellen papier voor collage, afdrukken van digitale foto's van de leerlingen, tijdschriften en folders waarin geknipt mag worden, lijm, scharen, stiften

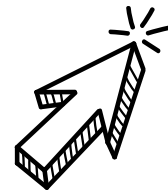
Aanwijzingen

De vraag welke talen de leerlingen van jouw groep kunnen spreken is misschien gemakkelijk te beantwoorden. Je vraagt dit immers bij de intake. Maar tegenwoordig leven we in een meertalige samenleving. En ook al spreek je zelf 'maar' 1 of 2 talen, je ziet en hoort om je heen voortdurend veel meer talen. Zijn jouw leerlingen zich daarvan bewust?

Je kunt het werkblad tijdens de les uitdelen, maar het leukste is om het werkblad een paar dagen eerder mee naar huis te geven. Je kunt de leerlingen dan ook vragen om foto's te maken van de talen die ze tegenkomen.

Organisatie

- Geef het werkblad een paar dagen voor de les mee naar huis.
- De les duurt ongeveer 40 minuten
- De optionele stap 'Presenteren' duurt ongeveer 40 minuten extra

Vooraf

Vraag de leerlingen enkele dagen voorafgaand aan de les om thuis en op straat op zoek te gaan naar talen. Wat zien ze in de koelkast, in etalages, op straat? Wat horen ze thuis, bij familie, op tv, in games? Lees met elkaar het werkblad door en vraag ze eventueel om foto's te maken en om verpakkingen, boeken en tijdschriften mee te nemen.

1 Verzamelen

In verschillende activiteiten gaan jullie na hoeveel talen er in jullie gezamenlijke talenlandschap zitten. Laat iedereen eerst een gok doen: Hoeveel verschillende talen denken jullie dat jullie bij elkaar tegenkomen?

Activiteit 1 - talen bij ons in de klas - kring of klassikaal gesprek

Bespreek welke talen de leerlingen zien en horen in de klas.

- Welke talen spreken de leerlingen met elkaar?
- Welke muziek wordt er in de klas gedraaid?
- Welke taal staat er op posters? In boeken?
- Vergeten ze de Engelse les niet?
- ...

Activiteit 2 - talen bij mij thuis - werkblad

Vraag de leerlingen om voor zichzelf deze vragen te beantwoorden.

Welke talen horen en zien de leerlingen thuis?

- Welke talen spreken jouw familieleden?
- Welke talen kom je tegen in de boekenkast?
- Welke talen zie je en hoor je in films/ series/ games die je thuis kijkt of de muziek die je hoort?
- Welke talen staan er in de (koel)kast op de verpakkingen van eten en op andere spullen in huis?
- ...

Activiteit 3 - talen op straat - werkblad

Laat de leerlingen individueel of in groepjes deze vragen beantwoorden.

Welke talen zie en hoor je buiten, op straat?

- Welke talen spreken de mensen?
- Wat zie je op reclame, op gebouwen, op voertuigen...?
- Welke talen kom je tegen in de winkel (op producten, op reclame, in liedjes...)
- ...

2 Inventariseren

Leg met elkaar een lijst of een woordveld aan van de talen die ze hebben gevonden.

Praat ook met elkaar over de talen:

- Hoe weet je dat het die taal was? Heb je het gevraagd, ken je de taal?
- Hebben ze Google Translate gebruikt? (Daar zit een camerafunctie op die kan scannen welke taal je ziet!)
- ...

3 Presenteren (optioneel)

Maak een mooie collage van de dingen die jullie hebben gevonden uit tijdschriften of folders.

Laat foto's maken van de talen buiten op straat en druk deze af. Laat verpakkingen van thuis meenemen.

Zo ontstaat een collage van jullie talenlandschap. Bespreek de collage klassikaal: Weten ze wat er staat?

Hoe weten ze dat? Hoe zou je er achter kunnen komen? Wat lijkt wel op het Nederlands en wat niet?

4 Terugkijken

Aan het begin van de les hebben jullie bedacht hoeveel talen we bij elkaar tegenkomen.

Nu hebben we onderzoek gedaan samen. Wat is jullie conclusie? Leven jullie in een meertalig landschap?

- Hadden de leerlingen gedacht dat ze zoveel talen zouden vinden?
- Welke talen waren helemaal nieuw voor bepaalde leerlingen?
- Zien ze overeenkomsten met het Nederlands of niet?
- Wat is de meest bijzondere ontdekking die ze gedaan hebben?
- ...

Over deze lessuggestie

Deze lessuggestie is ontwikkeld door Frederike Groothoff PhD en wordt aangeboden aan de deelnemers van de workshop Meertaligheid als pluspunt in je taalles van Uitgeverij Zwijsen op 2 en 9 februari 2022.

Frederike schrijft als meertaligheidsexpert mee aan Taaljacht Taal en Spelling

Meer informatie en aanmelden voor gratis vroegstart: www.zwijsen.nl/taaljacht